

La începutul unei mari competiții

Interviu cu tov. STELIAN IONESCU,
vicepreședinte al Uniunii Naționale
a Cooperativelor Agricole
de Producție

A început un concurs deosebit prin durată și largă sa cuprindere de masă. El se desfășoară în cadrul fiecărei cooperative agricole și între cooperative, scena concursului fiind întreg ogorul țării. În legătură cu obiectivele concursului și natura sa, tov. Stelian Ionescu, ne-a dat câteva precizări.

— **Concursul actual este, după câte înțelegem, o formă superioară a spiritului de întrecere împămintenit în viața unităților cooperatiste.**

— Organizarea și scopurile sale întăresc această constatare. Unitățile participante vor lupta pentru obținerea titlului de cooperativă agricolă fruntașă în cultura grâului, a porumbului, a cartofului, în legumicultură, zootehnie etc. Se mai poate adăuga faptul că el nu se încheie de-

cit în clipa în care întreaga recolta se află în hambare.

— **Pentru ca să renască în primăvara următoare?**

— În aceasta stă caracterul său de permanență. În concurs se află echipele și brigăzile până la ultimul om. Telul este obținerea de producții cât mai mari pe unitatea de suprafață și cap de animal.

Concursul cultivă sentimentul de mândrie față de numele unității, responsabilitatea personală legată de soarta producției, dorința de a apăra prestigiul cooperativei. Iar faptul că startul a fost luat în chiar adunările generale este semnificativ pentru ceea ce înseamnă participarea de masă la concurs.

— **Remarcăm că adesea producția celor mai bune brigăzi nu era luată ca etalon de întrecere, că nu constituia un subiect de dezbateri faptul că brigăzi cu posibilități egale obțineau rezultate diferite. Concursul actual își propune să corijeze neajunsul?**

— Aceasta o va rezolva întrecerea brigăzilor. De asemenea, dat fiind faptul că printre participanți sunt unități deosebite din punct de vedere al puterii economice și al forței de lucru, există totuși pentru fiecare posibilitatea de a ajunge pe locul de frunte. Cîștigătoare va fi unitatea a cărei producție va depăși cel mai mult media producțiilor pe ultimii cinci ani. De altfel în adunările generale în care operatorii au adoptat criteriile concursului s-a propus, în cele mai multe cazuri, majorarea cifrelor de producție planificate pe anul în curs. E o manifestare a exigenței bazată desigur pe cunoașterea precisă a resurselor proprii.

— **Care sînt acestea?**

— Ceea ce depinde în primul rînd de oameni: executarea unor lucrări de calitate, respectarea densității optime, evitarea risipei la recoltare, sortarea și ambalarea producției, desfacerea ei etc.

— **Concursul e dotat, după câte știm, cu recompense și stimulente morale.**

— Cei care vor realiza sporul de producție vor beneficia de retribuție suplimentară. Concursul va prilejui de altfel generalizarea acestui principiu al cărui efect în producție s-a verificat deja. Vor ocupa locul I echipele și brigăzile care au obținut o depășire de cel puțin 10 la sută peste media depășirilor de plan pe cooperativă. Se va acorda steagul de echipă și brigadă fruntașă. Celor mai buni operatori din echipele fruntașe care au participat efectiv la muncă li se va acorda insigna de „fruntaș al recoltelor bogate”.

S-au instituit trei premii (de 20 000, 15 000 și respectiv 10 000 de lei) precum și diplome și drapele care vor fi decernate primelor trei cooperative agricole de producție clasificate la fiecare cultură și ramură.

— **Cum socotiți că ar putea să sprijine unitățile culturale sătești această acțiune?**

— Așa cum se face de altfel de mult în astfel de împrejurări, dar din păcate nu de către toți. Adică, evidențiind cu mijloacele specifice experiența bună, pe fruntași, organizînd cadrul festiv pentru primirea distincțiilor, creînd condiții pentru o largă emulație în rîndurile operatorilor legată de ideea de concurs.

T. VIRGIL

ZILE DE PRIMĂVARĂ

ESTE ACTUL DE CULTURĂ ȘI UN ACT DE EDUCAȚIE?

REPORTAJ-ANCHETA

În câteva comune
din raionul Turda

ANEMIE

În voluminosul dosar al căminului cultural din comuna Mihai Viteazu, se află un material cu destinație ciudată. Nu-i nici conferință, nici program de brigadă, nici monografie a comunei. Sînt niște date adunate din cooperativă și de la satele populare. Cînd vine cîte un conferențiar de la Turda ori se primește o conferință și cineva din localitate trebuie să o susțină, se apelează la acest material de referință, se actualizează sau actualizarea conferinței. Oare în felul acesta se poate face o legătură organică între viața comunei și manifestările culturale? Răspunsul, negativ, îl aflăm din însăși precizarea directorului de cămin, tovarășul Gabor Hugo:

— Noi ținem conferințele înainte de rulara unui film, înainte de un spectacol. Altfel oamenii n-ar veni...

Negreșit oamenii n-au de ce să se înghesuie la manifestări lipsite de ceea ce dă vitalitate oricărei acțiuni, lipsite de carne și sînge, lipsite de faptul de viață, autentic, convingător. A înșira cîteva date de ordin economic, și acestea cunoscute și răscunoscute, nu înseamnă decît a ilustra palid și neatractiv o conferință.

În multe cazuri însă nu s-a făcut nici atît. La cămin s-a înșirat, spre exemplu, și conferința: **Bucuria de a fi părinte**, fără nici un exemplu local. Eficiența n-a lăsat nici o urmă. Alți ar fi fost situația dacă s-ar fi vorbit despre părinții din localitate, despre felul în care trăiesc ei această bucurie. Ori despre cei ce neglijează datoria de părinte.

— Nu credeți că ați fi putut crea un curent de opinie împotriva unor părinți ca Alexandru Moldovan și soția, ai căror copii constituie o problemă mereu deschisă?

— Cazurile acestor copii, certăți cu disciplina, le-am discutat de multe ori în consiliul pedagogic ca și la sfatul popular al comunei. Am discutat și cu părinții dar toate eforturile noastre s-au arătat zadarnice. La ce ar mai putea ajuta dacă am pomeni de ei într-o conferință?

Nu putem să-i dăm dreptate tovarășului Gavrilă Rebreanu, vicepreședinte al comitetului executiv al sfatului popular comunal. Atîta timp cît nu s-a încercat **totul**, nimeni nu poate afirma că s-a făcut **totul**. Nu numai conferința amintită, ci și altele, avînd ca temă întărirea familiei, au avut un caracter general. Și brigada artistică a părăsit definitiv critica, prezentînd programe lipsite de fapte concrete.

Registrul de activitate al căminului, e drept, consemnează multe manifestări. Dar ele au stat sub semnul monotoniei încă din faza planificării. Planurile de anul trecut se deosebesc doar în cîteva amănunte de cele din acest an.

— Marea noastră lipsă, ne spune tovarășul director al căminului, este că nu ne-am bazat munca pe un studiu științific al realităților noi din comună, al cerințelor noi.

De acord, dar cine ar trebui să facă acest studiu? Noi credem că ar fi sarcina consiliului de conducere al căminului. Și în comuna Mihai Viteazu au intervenit multe lucruri noi. Numai în jurul căminului am numărat peste 20 de antene de televizor. Întreaga înfățișare a comunei, cu șoseaua dreaptă ca o panglică, cu cele peste 300 de case noi ca niște vile, respiră prosperitate, civilizație. Buna înzestrare culturală pare însă să-i stînjenească pe activiștii culturali de aici, care sînt tentați să vadă în mijloacele culturale moderne o concurență care îi sustrage pe oameni de la cămin. O părere greșită, infirmată de propria lor experiență. Anul trecut căminul a organizat o interesantă manifestare cu tineretul, baza de plecare fiind programul de televizor comentat și completat cu program local. Anul acesta tineretul a coborît aproape de punctul de îngheț.

Anemia culturală nu se poate vindeca decît printr-o transfuzie de prospețime și atractivitate. Fără a putea vorbi de convalescență, procesul de vindecare a și început, prin reînființarea corului — a existat aici un cor numeros, cu bune tradiții —, prin acel jurnal **Știați** că în care se comunică multe cunoștințe interesante.

Pătrunderea masivă la sate a cărții, a radioului, a televiziunii, a cinematografului au făcut din mai fiecare cămin familial și un cămin... cultural. Tineretul care se ridică acum a absolvit școala generală, este deci posesor, încă de la intrarea sa în viață, a unui respectabil bagaj cultural. Ce se cere în actualele condiții manifestărilor culturale de masă? În primul rînd să fie accesibile, dar deosebit de atractive, pentru a putea rezista „concretenței” cu radioul, televiziunea etc. Apoi, întreaga activitate culturală de masă trebuie să aibă un scop instructiv și educativ. Pricăput e acel director de cămin, acel consiliu de conducere, care știe să pună în relație, într-un mod original, cei doi termeni: cultura și educația.

TINERII ȘI CĂMINUL

Tinerii vor să se distreze. E în firea tinereții să fie așa. La Vișoara, această cerință legitimă este satisfăcută mai cu seamă în cadrul **Joilor tineretului**. Joia, căminul, un cămin mare, frumos, nou construit, este al tinerilor. Activități de club, televizorul, sala pentru dans le stau la dispoziție.

— Ar fi însă prea puțin, dacă am face doar atît, ne spune Marin Oarga, directorul căminului cultural. Noi punem căminul la dispoziția tineretului, dar urmăm să tragem din toate manifestările un folos educativ.

Consiliul de conducere al căminului a observat că mai mulți tineri sînt certaji cu regulile de bună purtare în societate. Atunci a inițiat un simpozion pe tema: **Comportarea tinerului în familie și societate**. Cu acest prilej au fost evidențiate tinerii care au muncit cu însuflețire în treburile obștești, cei ce au contribuit la plantarea celor 10 000 pomi ornamentali ori la pavarea a 12 000 m.p. trotuare și altele. Nu s-au simțit însă bine deloc tinerii care și-au auzit pomenit numele printre cei ce obișnuiesc să mîncească semințe în timpul spectacolelor. Lui Aurel Triteanu, care obișnuia să arunce piesele de șah ale căminului, lui Ion Balog care a provocat scandal la cămin, le venea să intre în pămînt. Acum, spre satisfacția ac-

tiviștilor culturali, tinerii aceștia sînt printre cei mai buni.

Cinematograful le place mult tinerilor. Rolul educativ al filmelor e însă mult sporit cînd pe marginea lor se fac recenzii, discuții, se scot în evidență anumite lucruri care la o simplă vizionare ar trece neobservate. Călăuzit de aceste considerente, consiliul căminului a organizat cu tinerii discuții și recenzii pe marginea filmelor: **La patru pași de infinit**, **Comoara din Vadul Vechi**, **Haiducii** și altele.

DIN FRATA ADUNATE

Anul trecut paznicul de la oi, Ioan Trifu, se îmbătase și făcuse o boacăna. S-a dezmeticit el a doua zi, cu zeamă de varză murată ori cu altceva, dar i-a fost dat să aibă o nouă dezmeticire. **Brigada artistică de agitație, cu un program întocmit special pentru sectorul zootehnic, i-a propus să reflecteze asupra celor săvîrșite. Faptele lui, în filtrul opiniei publice, s-au arătat și mai grave. Ioan Trifu a stat de vorbă cu Ioan Trifu, dialog din care a avut de cîștigat Ioan Trifu cel de astăzi, șeful fermei de oi (peste o mie de mioare are cooperativa din Frata) și care se deosebește ca de**

Tinerețe și tradiție

la cer la pămînt de cel criticat în programul brigăzii.

Stăm de vorbă cu Vasile Soporan, un cooperator tînăr, tată a doi copii.

— Eu nu am decît patru clase primare — ne spune el. Munca culturală m-a ajutat foarte mult să capăt o serie de cunoștințe folositoare.

Directorul căminului cultural, Viorel Avram, a remarcat mai întîi deosebita aplicație a lui Vasile Soporan pentru dansurile populare. Invirtita, Hârșagul și Poarca sînt jocuri locale foarte frumoase, pe care echipa de dansuri le-a învățat de la Vasile Soporan. S-a văzut mai apoi că e neîntrecut și la strigături, că are o voce puternică, cu un timbru cald și, mai cu seamă, că știe niște cîntece care seamănă și nu prea cu cele cunoscute aici. Tot cercetîndu-se originea cîntecelor sale a ieșit la iveală un caiet și, o dată cu el, talentul tînărului cooperator, din ce în ce mai antrenat în activitatea artistico-culturală a căminului. Pe nesimțite, ceea ce a fost un dar a devenit pasiune. Puținele lui cunoștințe însă parcă-l strîngeau ca într-o chingă, cu atît mai mult cu cît a fost ales și membru în consiliul de conducere al căminului.

— Ce era să fac, m-am apucat să citesc. Acum nici nu mi-aș putea închipui viața fără carte. Am îndrăgit-o și eu și soția mea.

Spicuum, la întîmplare. din fișa lui de cititor: Stendhal: Roșu și Negru; Tolstoi: Învierea; G. Călinescu: Enigma Otiliei etc.

ALB * NEGRU

● Tema ultimului seminar raional turdean a fost: Educația etică și estetică prin căminul cultural. Au fost susținute două lecții și un simpozion în cadrul căruia au vorbit doi cercetători de la Institutul de filozofie al filialei din Cluj a Academiei. Aplicațiile practice au urmărit demonstrarea necesității de a utiliza în munca culturală mijloace variate și atractive. S-a prezentat un medalion plastic Ștefan Luchian, s-a organizat un concert-lecție pe tema corurilor din operele lui Verdi, precum și un concurs: Cine știe cîștigă pe marginea filmului Dacia.

● La faza intercomunală a celui de al VIII-lea Concurs, participanții din Lunca ciacă s-ar fi rugat unii de alții: „Pișcă-mă frate, că pare-mi-se nu-s trează. Nu-mi vine a crede că sîntem în anul 1967”.

Halucinațiile spectatorilor se datorează corului care a interpretat același program pe care-l avusese la cel de al VII-lea Concurs...

● De obicei, vizitatorii muzeului raional își comunică părerile și își semnează numele în cartea de impresii a muzeului. La Turda însă, lucrătorii muzeului raional au ținut să fie însemnați ei în registrele de activitate ale căminelor culturale din Vilcele, Gligorești, Sopor, Frata, Ocoliș, Poșaga. Ei au susținut în aceste comune simpozionul: Formarea poporului român și a limbii române.

● De ce s-ar osteni dacă se poate și fără osteneală? Nu-i mai simplu să primești de la Turda programe de brigadă și să le pui în scenă așa cum le-ai primit? Activiștii culturali din Crăești, Buru și Turteni au optat tocmai pentru această soluție. Ar fi fost însă și mai simplu să nu fi făcut nici atît.

Ori cu un asemenea program, ori fără...

Pagină redactată
de E. MARTIN

După un bun obicei, de-acuma vechi, când pleacă la cîmp mamele își lasă copiii la grădiniță. Pe drept cuvînt ele spun că li se ia astfel o piatră de pe inimă și după cum s-a văzut participă apoi cu toată ființa lor la muncă. Educatoarele înlocuiesc grija, veghea și pînă la un punct și dragostea mamei.

Un calcul pornit dintr-o curiozitate elementară ne arată că 130 de mame din Ceacu-Călărași care ar fi trebuit să stea acasă să vadă de copii, muncesc nestingherite o întregă zi lumină și dacă numărul lor îl înmagăzim în durata campaniei, admitem că grădinița joacă — în felul acesta — un rol însemnat în producție.

Ce face așadar copilul în cursul „zilei lumina”? Am pătruns cu întrebarea într-un univers inedit și miraculos...

„Grupa mare știe să deseneze, știe să distingă culorile, începe să dobîndească simțul proporțiilor. Un singur lucru nu știe: să scrie. Dar caietele de desen trebuiesc semnate de către posesor. Nu? Se recurge la un cod de semnale care te trimite în lumea basmelor. Mai ales că pe pereți rîd iezi și motanii, mai ales că stăm înfundăți în niște scaune pe care, așezîndu-te, cobori și tot cobori, stringîndu-te în tine, pînă cînd ajungi, ca ei, să revezi vrăjit zînel pe care le-ai dat de mult uitării. Așadar, sîreasa înseamnă Costică Adam; căpșuna, Ion Vasile; Costel Cristea e ceșcuța de lut.

Ne scriu corespondenții

Cum răspund cerințelor cetățeanului?

În ceea ce privește desfacerea de produse agroalimentare și mărfuri de larg consum, ca și prestarea de servicii pentru populația rurală, unitățile cooperatice de consum din raionul PITEȘTI obțin în general rezultate frumoase. Numărul magazinelor mixte, prăvăliilor, prăvăliilor și chioșcurilor amplasate în cele 197 de sate ale raionului este de 212. Acestea li se adaugă 45 de bufete și 3 restaurante de tip urban (Vedea, Bascov și Golești) unde se servesc preparate reci și mâncăruri calde.

Crește și rețeaua de secții și subunități prestatoare de servicii. Pînă acum, există 23 centre de cizmărie, 28 de croitorii, 7 sifonării, dogării, ateliere de pus rame și geamuri, de reparat radio și televizoare etc. Nu lipsesc nici frizeriile sătești, numărul lor fiind de 23, din care 2 centre de coafură de damă.

Volumul desfacerii mărfurilor prin rețeaua rurală crește mereu. Planul pe 1967 prevede vânzări în valoare de peste 143 milioane lei și se scontează depășirea lui, întrucît pe primele două luni ale anului a fost îndeplinit în proporție de 101,2 la sută.

Trebuie spus că există și unități care nu-și desfășoară activitatea decît pe hirtie. Frizeriile din Popești, Bradu și Băbana stau încuiate fiindcă lucrătorii au plecat la oraș, iar uniunea raională nu a găsit încă înlocuitori. Și-au mai pus lacăt la ușă și cele două secții de croitorie din Uda și Băbana, pe motiv de lipsă de lucru. Acest motiv însă nu poate fi luat în serios, de vreme ce croitorii particulari autorizați din aceleași localități lucrează din plin. Pe ei de ce nu îi ocolesc clienții? Nu cumva e vorba de calitatea necorespunzătoare a lucrului? În sfîrșit, unele unități funcționează în localuri nepotrivite, insalubre, murdare. Un singur exemplu: simigieria din Merișani, certată cu igiena, a fost amendată de Inspectoratul sanitar raional de 1 000 lei.

Este dorit ca U.R.C.C. Pitești să înlătore cît mai repede asemenea deficiențe.

Gh. CRUCEANĂ

COPIIUL ȘI „ZIUA LUI LUMINĂ“

ÎNSEMĂNĂRI DE LA GRĂDINIȚA SEZONIERĂ

Grupa mare face socoteli. Se adună cinci căpșuni cu încă două. E un moment solemn. Grupa mică face liniște. Nicoleta de trei ani și două luni cască, apoi așterne peste o lacrimă încă neuscată un zîmbet de încreșnat. Socoteala se face cu fructe din carton. Educatoarele le-au tăiat cu foarfeca, pînă la ore tîrzii de noapte. Sînt sute de simboluri cu care se clădesc primele judecăți din viață.

Descopăr pe ferestre la un orar strict pe zile. Iată disciplinele: Luni — desen; Marți — observare; Miercuri — numărare, aplicații și confecții; Joi — convorbire după imagini ș.a.m.d. Se consumă hirtie, se consumă culori, se consumă foarfeci. Dar n-au grijă fiindcă cei mari le oferă cu dărnicie. Au fost plimbați prin cooperativa agricolă, la ferma de păsări, la livada de caiși. Reprezentările legate de ființele vii și de obiecte și le formează întii și întii acolo unde muncesc tații și mamele, de unde scot ei prin muncă laptele și mierea. Pe masă sînt două volume editate de Ministerul învățămîntului anume pentru grădinițele de copii. Educatoarea Maria Gheorghe, mamă de copii și ea, studiază un joc nou. Cîte cu ochii în carte, în scaune începe foiala. Cînd ridică ochii o privesc toți și atunci fluidul acela fantastic întreprins o clipă, se reface.

Cei care cercetează psihologia infantilă ar trebui să cunoască neapărat experiența chinuită a educatoarelor, strînsă în munca cu miniaturile acestora atît de pline de taină.

Grădinița din Călărași Vechi a fost amenajată pînă la amănunt de mina cooperativelor. Zidarii au făcut bucătăria de vară, dulgherii au instalat în curte balansoare. La intrare, sînt 34 de

perechi de pantofiori și sîndăluțe. (Ce-o fi aici cînd se dă semnalul de îmbrăcare?) Înăuntru educatoarea citește o poveste cu o morală destul de confuză. E unul Dănuț Neagu (al treilea scaun din fund) frumos ca un soare mic, pe care, evident povestea îl lasă rece. Abia așteaptă să alerge la pantofi. (De-ar fi aici autorul textului). O întrebăm pe educatoarea Valentina Dragomir care-i dificultatea cea mai mare pe care trebuie s-o biruie în munca cu copiii?

— Influența climatului familial dacă desigur ei nu se manifestă pozitiv. Sînt doi copii, Costel și Ștefan Stelian care la șase ani nu știu cum îi cheamă. I-am vizitat acasă. Părinții îi hrănesc și-i îmbracă bine, le-au luat televizor și cu asta au socotit încheiată răspunderea lor educativă.

Marinel — alt caz — e în felul lui un turbulent. (Se și vede. În timp ce vorbim, e singurul care pleacă de pe scaun și începe să se dea de-a dura pe covor). Îmi suride un interviu.

— Marinele, cum o cheamă pe mămica ta?

— Dida.

— O iubesti?

— O iubesc... apoi brusc dă în vileag: „Da mă bate cînd mă duc la Jean“.

— Cine-i Jean?

— Un băiat. (Înțeleg că-i partenerul de zbențuială). Educatoarea completează datele. Copilul e adoptat de curînd, iar legătura sufletească cu noii părinți nu-i încă realizată. Și se pare că procesul educativ suferă din cauza asta. Iată ce a făcut imperios necesare discuțiile cu părinții. Găsim printre subiectele unor astfel de întîlniri: „Disciplina și purtarea civilizată“, „Importanța jocului în grădiniță“, și... „Patriotismul și internaționalismul prole-

tar“. După cum se vede, sînt și teme ajunse dintr-o eroare aici, din programul căminului cultural.

Sînt în raionul Călărași 38 de cămine și grădinițe sezoniere. Cooperativii agricoli n-au stat la gînduri cînd a fost vorba de înzestrarea lor. Copiilor li se dă cea mai bună hrană, jucării, cărți cu poze și — lucrul cel mai important — o educație aleasă. Rezultatul se vede și primele care-l constată sînt mamele. Copiii sînt veseli, comunicativi și sociabili, se dezvoltă rapid fizic și mintal.

— „Foarte bine dar cu asta nu s-a pus capăt trebi“, remarcă Veta Catană președinta Comitetului raional al femeilor. Și fiindcă în preocupările comitetului ea și ale președintei, funcționarea grădinițelor de copii e la log de frunte, facem log de opinii.

„Există în multe locuri o supărătoare lipsă de varietate a meniurilor. Bucătăresele primesc alimente pentru care le-ar învidia multe gospodine, dar nu le îmbină ingenios. La cursul cu bucătăresele, încheiat nu demult la Călărași, li s-au predat lecții de alimentație rațională și igienă. Au fost învățate să pregătească prăjituri și dulciuri și mai ales rețete de preparate din cartofi și legume, deoarece multe s-au plîns că cei mici evită legumele. Adevărul însă este că ei le consumă cu poftă, dacă-s bine pregătite.

În procesul instructiv-educativ se resimte încă lipsa de calificare a unor cadre și mai ales o fluctuație supărătoare. Și e păcat cînd te gîندی la eforturile care se fac pentru ca grădinițelor să nu le lipsească nimic. Educatoarele se întilnesc o singură dată pe an într-o consfătuire. E prea puțin pentru cîte întrebări le ridică greua lor misiune. Ar fi utile mai multe consfătuiri de felul acesta.

Ar mai fi un „of“: calitatea jucăriilor. Pe semne că cei care le fabrică nici nu bănuiesc cîte griji ne pot stîrni...jucăriile. Multe-s neaspectoase, făcute fără pic de fantezie, ca să nu mai vorbesc de sortimentul sărac pe care-l oferă standurile unităților comerciale...

Drepte revendicări. (Mai tragem nădejdea că-și vor găsi și ecoul).

„Și-n timp ce adulții se frămîntă în fel și chip să le facă viața cît mai frumoasă, „dumnealor“ ciripesc, zburdă... și cresc.

Maria Tancu, experimentata educatoare de la Cuza Vodă numără, nostalgică, generațiile care i-au trecut pe sub ochi.

La soamnă, grupa mare își ia zborul spre școală.

Grupă mică, treci de-i ia locul!

V. TOSO

Ora de joacă. Băieții au devenit ambițioși. Fiecare dorește să câștige recordul de viteză cu autobuzul său.

uritul

Rar casă așa mândră ca a lui Trifan din Măgura. Așezată chiar la mijlocul satului, între căminul cultural și magazinul cel nou pare și ea vreo clădire publică, atât de semeț și ridică acoperișul pe cele cinci coloane zugrăvite în mozaic și-și scripește ferestrele largi, cu storuri și perdele de dantelă. De câte ori intră în curtea împrejmuțată cu gard de scinduri geluite și străbătută de alei prunduite printre straturile de flori, Minodora lui Ispas simte un fel de sfială. Așa gândește Minodora și în dimineața asta când merge la tușa Profira, nevasta de-a doua a lui Trifan, să-i ceară sfatul într-o problemă gospodărească. Calcă cu grijă pe prundișul alb care susură mărunț sub tălpi și se uită la niște micșandre care se vede că și-au deschis chiar în noaptea aceea bogăția florilor, atât sînt de strălucitoare și parfumate. Și-și amintește cât de mult îi ea plac Lenuta, fetiței ei cea mai mare, micșandrei. De la anul va semăna și ea ales mare lucru. Dar n-are vreme să se gîndească prea mult că din casă se aude glasul tușei Profira. Ceartă pe cineva. Pe cine altcineva ar putea decît pe bărbatul ei, pe Trifan? Nu se înțelege ce spune, dar răzbate pînă aici obida cu care vorbește. Minodora stă în cumpănă dacă să mai intre sau nu. Pe urmă își face curaj și deschide ușa. Rămîne mirată în prag. Tușa Profira e singură în odaie. Nu aude că a intrat cineva, se răstește la pereți, la covoare, la mobila din jur:

— Piatră și var asta sînteți. Lemne și fier, lipsite de viață. El și-a luat drumul și-a pornit-o de dimineață. M-a lăsat cu voi. Cu vopsite și var, reci și fără simțire. Cu lemne și fier, încremenite și lipsite de grai.

— Încă o dată Minodora s-a gîndit să se întoarcă și chiar era gata să facă pasul înapoi unde prag cînd tușa Profira s-a întors și a văzut-o. I-a vorbit liniștit, cu o undă de bucurie în priviri.

— Tu ești, Minodoră? Intră, nu te uita la mine că mai vorbesc și singură. Ce să fac, dacă n-am cu cine schimba o vorbă în casa asta.

— Dar moș Trifan?, a zis Minodora intrînd.

— Moș Trifan? Ce să mai vorbesc cu el? Că noi n-am știut toată viața, de cînd ne-am luat, decît despre casă, și lucruri, și haine, să fie cît mai multe și cît mai bune.

— Apoi, asta nu-i rău, tușă dragă, să ai de toate. Și casă arătoasă, și lucruri frumoase, și...

— Asta-i Minodoră, că toți ne fericesc pentru casa noastră, pentru mobila din ea, pentru hainele pe care le îmbrăcăm. Am muncit o viață și ne-am făcut de toate. Nu m-am dus la o petrecere. nu am ieșit în lume, am adunat cărămizi și lucruri, și pentru ce? Iacă, am făcut să laș uritul. El huzurește în casa noastră, se lăfăiește pe mobilele noastre, doarme în patul nostru, ne chinuie. E tare grea suferința asta...

— Doamne, tușă Profiră, nu te mai amări atîta. Eu să fiu în locul dumitale așa fi fericită. Nu zic, ne-am făcut și noi casă, ne-am cumpărat și lucruri, dar, de, ne mai trebuie multe. La noi e mai greu, avem și cinci copii de hrănit, de îmbrăcat...

Tușa Profira lui Trifan a privit-o lung și după aceea i-a vorbit blînd, îndurerată, cum n-o mai auzise Minodora niciodată.

— Ce n-aș da eu să fiu ca tine, Minodoro! Știi pentru ce trăiești, ai pentru ce te bucura. Eu am hrănit pietrele astea, și cu banii am cumpărat lemne și fiare. Trifan a fost un om bun, dar a avut un beteșug. S-a iubit pe el mai mult decît orice pe lumea. A zis: Întîi să ne fie nouă bine, să am eu de toate și pe urmă om vedea de celelalte. M-a făcut și pe mine să zic ca el. Am adunat, am clădit, am cumpărat. Acuma avem. Avem casă mîndră, avem mobilă din cea scumpă de-ți ia privirile. Cămara mi-e îndestulată. Dar ce folos? Ținem uritul în toată casa, el domnește peste tot. Anestulă! Îl auzi?... Eu îl aud tare bine, mereu îl aud. Trec în ceea odaie și închid ușile bine, să nu vină după mine. Și-l aud și acolo, parcă trece prin pereți, nu știe de stavilă. Și mă uit la covoarele astea mîndre, și dintre flori îmi rinjește el, uritul, și se strîmbă la mine, și-mi bate în pumni. „Degeaba, zice, după ce mi-am făcut asemenea sălaș frumos, nu mai plec de aici. Tu mine ai să suferi triodată de boala asta. La tine n-are să se cuibărească niciodată uritul. N-ai cum să-l vezi, că tu te uiți la copii, n-ai cum să-l auzi, că-i acoperă țiuitul glasul copiilor. De aceea fuge el de casele unde-s copii. Se opoștește la noi și la alții ca noi care n-au simțit bucuria de a avea copii. Și ne chinuie cum vrea el, că știe că nu mai avem ce-i face. Ne întunecă lumina soarelui, ne veștejește florile, ne umbrește pereții caselor, ne fură somnul și visele. Iaca, așa e uritul pe care m-ai auzit mai adineoaară că-l probozeam.

Cînd plecă, Minodora lui Ispas s-a uitat mai îndelung la pereții casei și a deslușit pe ei umbra uritului, ca niște mai îndelung de puzăle. Și florile nu mai aveau strălucire, și nici parfum. Iar prundișul de pe alee suna sec, ca cioburile unui ulcior scăpat din greșeală sub picioarele oamenilor. Dar cînd a intrat în casă la depărta, s-au destrămat cinci glasuri mici și toate gîndurile acelei dimineți au fugit deaparte, s-au destrămat ca ceaușii la ivirea soarelui.

VINICIU GAFIȚA

ȘTIINȚA ȘI PRACTICA

De la unealta de piatră cu care primii agricultori au început să zgîrie pămîntul și pînă azi, la tractor și la țigiel de mașini agricole complicate, este o cale de mii de ani. O distanță destul de lungă este și de la plugul de lemn ce ara o mică fișie de pămînt, pînă la mașinile care lucrează azi pe tarlalele cooperativelor agricole; de la îmblăci la combină, ori de la roata de lemn, a grădinarului, la aspersorul modern. Cu cît uneltele agricole erau mai slabe, cu atît și metodele de lucru în agricultură erau mai primitive. Milenii de-a rîndul, truditurul ogoarelor n-a știut decît să arunce sămînța în pămînt și să aștepte „Mila cerească”. Dacă „dumnezeu” se iura, boabele de grîu incolțeau, plantele creșteau și dădeau rod... Dacă nu... omul nu avea ce să facă. De câte ori bietul om de la țară nu și-a văzut sămînțele nimicite de tot felul de gîngănii? De câte ori, în loc de grîu băga în hambar mălură? Astăzi, omul muncii de pe ogoare nu mai este victimă a vitregiei naturii. El are la îndemînă mijloacele cu care poate înfrînge multe opreliști. Lucrările agricole nu se mai fac la întîmplare.

Am vizitat, duminică, 9 aprilie, mai multe sate de pe valea Dunării. Peste tot am găsit terenuri însămînțate ori pregătite din vreme, pentru porumb sau pentru alte plante ce urmează a fi însămînțate acum. În cadrul într-ajutorării intercooperatiste, cooperativele agricole de producție din Oinac, Remuș, și „9 Mai-Giurgiu” au mai irigat aproape două sute de hectare. Separat de

acestea, C.A.P. „9 Mai” a mai irigat propriu, încă 60 de ha. Nea cooperativă a administrat 11 hectare cantități de insecticide i-dă oamenii să distrugă zabrusul, griului. Pe douăzeci de hectare a zădărit, de pe o tarla a coșopărului, săptămîna trecută, Oamenii au dat îndată cu Deta din prima zi, insecta dăunătoare trusă. La Stănești, răjișoara n-a sfeclă de zahăr, dar, așa cum ședintele Gh. Paica, dacă se porumb, insecticidul va fi folosit.

Consiliul de conducere al satei comuna Vedea, urmînd ginerului agronom, s-a preocupat de asigurarea tuturor condițiilor semănatul porumbului să nu măcar o zi. Învîtînd din experiența trecut, cînd au obținut aproape boabe în medie la hectar, ei au anume hibrid de porumb să se pe ce tarla. Cu minuțiozitate au cuiburi trebuie să fie toate la brigăzile de tractoriști și-au pe semănătorile, pentru a asigura de 35 000—45 000 plante. Acum, însă, însămînțarea a porumbului, mai cept lucrul. Oriunde, în sate oamenii cunosc necesitatea apărării în agricultură. Solul este bun, avem grijă de el, se degradează degradat nu mai deose bine. I-au înțeles și țărani cooperativ Gherla. Începînd din martie, ei noi șantiere de îmbunătățiri făcînd crează cu avînt pentru a reda o mare suprafață de teren. Cînd regiunea Argeș privește cu adînc sajul deschis de noile plantații, viața de vie, de pe țarasele ar coastele pînă mai ieri aride. Odată aci, nu numai de frumoase locuri, ci și de bogăția fructelor, în însămînțarea a porumbului, gîndurile hărniciei țărănilor, unită cu științei. Nu trebuie uitat însă că tură, dacă nu sînt luate din vreme tot ce s-a realizat într-un an și poate pierde într-o singură zi. În îngrijit livezile astăzi, în care îngrîșii peste vară, iacă, la creșterii nu vom lua măsuri împotriva nu vom stîrpi dăunătorii. În nimicite nu numai gîngănile, ci și Plantele au nevoie, ca și copiii aleasă. Cum le crești, așa le...

ȘERBAN NI

De cînd vremea

De cînd vremea păsări treze
Numără și spîntecă
Anii să ne-mpuțineze
Mersul a duminică.

Boacă apa, foaia mică
Doarme-n mugure, flămîndul
Ger la creangă se ridică
Revenească-ni-l-ar gîndul.

Lacrimă taie-i subțire
Blînd pe trunchi să se prelingă
Flori crescînd, tot patru fire
Flori-măvară să ne ningă.

Dragoste să ne-mpresoare
Ca pînjenul de lună
De la creștet la picioare
Ningă-ne inima bună.

VIOLETA ZAMFIRESCU

Eu știu...

Piriul mic, ce cerge fără nume,
Tăindu-și cale-n maluri, cu durere,
În drumul lui de trecere prin lume,
Nu bănuie că singur nu-i mare putere.

La fel, nici riul, cît e el de mare,
Rostogolindu-și apa val cu val
Nu știe că nici el nu este-n stare
Să ude rodul tot ce e pe mal.

Și nici chiar fluviul, nu cunoaște iară
Că pentru-atît cît trebuie străpuns,
Ori cît de mult s-ar revărsa-nafară,
Doar singur, nu-i pămîntului de-ajuns!

Eu însă știu că singur nu-i tot una
Ori cîtă forță ași avea în gînd
Și de aceea mi-am dorit într-una
Să fiu cu neamul și cu țara-n rînd.

VIRGINIA POPINA

DRAGI MI-S CĂRȚILE

Era în dimineața ultimei zile de martie. Mă aflam doar de câteva clipe în frumoasa bibliotecă din Ileanda, comună de pe malul Someșului, când mă întâlnii cu primul cititor. Era o tânără cooperatoare din partea de jos a satului și făcuse cale de peste un kilometru ca să aducă înapoi o carte.

Eugenia Florian, al cărui nume îl citisem pe o fișă cu multe titluri, se opri cu oarecare sfială în fața bibliotecarei.

— Am întârziat puțin — spuse ea — scoțind dintr-o sacoașă o carte cu coperti albe ca zăpada, un volum aproape nou parcă ieșit de curind de sub teasc. Bibliotecara Ana Pascu ținu îndelung cartea în mână, o răsfoi de câteva ori și ochii ei licăreau de bucurie.

Romanul lui Thackeray, pe care-l imprumutase Eugenia Florian cu câteva vreme în urmă, exact la data de 10 martie a.e., fusese o carte uzată, cu foi dezlipite și se întorcea acum în rafturile bibliotecii ca un volum aproape nou, legat și lipit frumos. N-a spus cât a migălit la această carte, că hirtia pentru copertă a cumpărat-o din Dej, dar când am în-

trebat-o cum i-a venit această idee mi-a răspuns firese și spontan : „Dragi mi-s cărțile“.

Intr-un colț, pe un raft, bibliotecara Ștefania Pascu păstrează cu grijă vreo trezeci de volume care au fost cindva uzate dar care au intrat în circuitul lecturii în haine noi, lucrute cu migală de inimoșii cititori. sătenii din Ileanda. Am văzut în acest raft romanul Spartacus de Rafaelo Giovagnoli pe care l-a legat și lipit frumos cooperatoarea Gavrița Pop, un roman de Walter Scott cartonat de Viorica Hosu, romane și alte cărți pe care le-au adus înapoi după ce le-au făcut toaleta Gavril Gliga și alți cititori.

Pe acest colțisor de raft pe care bibliotecara ar putea pune ca moto inscripția : „Dragi mi-s cărțile“ am întâlnit și romanul Setea al lui Titus Popovici, cu o copertă de hirtie velină și foile cusute cu multă grijă. E opera cooperatoarei Doina Tămas și cartea cu pricina are o poveste aparte. Cu cîteva ani în urmă, Doina Tămas, o cîtitoare pasionată, a uitat cartea pe care

o lecturase pe o pătură, în grădina. După citva timp, cind și-a adus aminte a găsit-o cu foile desfăcute, cu coperta ruptă. A doua zi, a cumpărat în locul ei un exemplar nou de la librăria din Dej pe care l-a restituit bibliotecarei. I-a fost rușine să-i povestească bibliotecarei ce s-a întimplat. Dar după câteva zile a venit și cu volumul imprumutat legat și cu foile cusute.

Am zăbovit un timp lingă acel colțisor cu cărțile pe paginile cărora sătenii din Ileanda au stăruit îndelung sorbind ideile și frumusețile cuprinse în ele și peste care s-au aplecat apoi cu grijă și dragoste să le dea o haină nouă, să șteargă de pe ele urmele uzurii, să le cartoneze, să le drăgă ca pe un lucru scump. Acolo, în fața acelor cărți, am înțeles mai bine ce anume stă în spațiile celor 28715 de volume citite anul trecut de sătenii din comună, am înțeles întreaga și adîncă semnificație a cuvintelor rostite sincer și spontan de Eugenia Florian : „Dragi mi-s cărțile“..

R. IARAI

VORBE DIN POPOR ȘI TÎLCURILE LOR

„A
se lăsa
pe
tînjală“ ...

Cînd spunem despre cineva că se lasă pe tînjală, socotim că persoana în cauză lucrează alene sau chiar că amină pe altădată lucrul care trebuie făcut astăzi.

Cum a luat naștere „vorba“ care comunică acest sens ? Pentru a ne explica lucrurile, trebuie să amintim mai întîi cele două înțelesuri de bază ale cuvîntului tînjală : 1. un fel de proțap care se folosește pentru a prinde a doua pereche de vite în jug, cu scopul, adesea, de a transporta greutate mari pe muchii de dealuri sau de prin prăpăstii (trunchiuri groase de brad sau de fag) și 2. un fel de lemn gros, prins de jug, ce servește la tîrîrul greutăților ce nu se pot pune în car sau pe sanie.

De subliniat că primul dintre aceste două înțelesuri ne întîmpină și în câteva dintre iscusitele noastre

creații folclorice, cum sînt, de pildă, următoarele stihuri pe care flăcăul îndrăgostit i le spune alesei inimii sale :

„Dragă, hai de mă sărută,
Că-ți dau boii de la rudă ;
Puică, hai și-a doua oară,
Că-ți dau și cei din tînjală“.

sau cum este această șficiuitoare strofă :

„Mîndra maichii se oglîndă
Și gunoiul pînă-n grindă.
Pune boii la tînjală
Și scoate gunoiu-afară“.

Rezultă clar că în versurile amintite este vorba de a doua pereche de boi în primul dintre exemple se arată că flăcăul, după ce dă pen-

tru un sărut, boii de la rudă (adică, de la oiste), pentru încă unul renunță și la cei din tînjală, iar din celălalt reiese că, fiind gunoiul pînă-n grindă, este nevoie, spre a-l scoate afară din casă, de ajutorul unor vite în plus.

Se naște acum întrebarea : care dintre cele două înțelesuri ale cuvîntului aici discutat stă la baza acestei „vorbe“ din popor : a se lăsa pe tînjală ? N-ar fi exclus să se fi pornit de la ambele sensuri, căci, și într-un caz și într-altul, greu este lăsat pe tînjală — adică pe altcineva (pe altceva).

Prin comparație, s-a putut ajunge la tîlcul expresiei a lăsa pe tînjală, pentru a caracteriza pe cineva care nu-și face lucrul său cum trebuie

N. MIHAESCU

La biblioteca din Șuciu de Jos (raionul Lăpuș, regiunea Maramureș)

Taifasuri cu moș Gheorghe

Începînd cu numărul 28—29 din 12—19 aprilie 1898 numele lui Spiridon Popescu figurează cu destulă regularitate în sumarul Albinei. Pînă atunci numele său mai fusese întîlnit de cîteva ori la Poșta redacției unde i se solicitau completări la unele articole trimise și, la începutul lui martie 1898, la rubrica Adrese către redacție unde apare o scrisoare în care profesorul — aflător pe atunci la gimnaziul din Vaslui — scria, printre altele : „Salut, cu inima plină, pe inițiatorii Albinei. Poate vom apuca vremea cînd norodul va simți și el viața, se va uita la ea ca la un lucru trebuitor, își va spune toată puterea ca s-o trăiască omenește... Trebuie format un curent, curentul interesării de cetire. Mie îmi pare adevărat și de aceea spun : curentul de cetire a norodului nu se poate naște decît din curentul de cetire pornit întîi între învățători...“

În suita de dialoguri Taifasuri cu moș Gheorghe din care publicăm un fragment în numărul nostru de azi, scriitorul începe să tragă primele trăsături la portretul personajului care va fi eroul nuvelei devenită celebră Moș Gheorghe la expoziție, cea mai importantă lucrare a sa. Iată un exemplu de modul cum se desfășurau Taifasurile în care Spiridon Popescu, într-un limbaj pe înțelesul celor mai largi pături de cititori ai revistei, explica diferite noțiuni :

CE-I ÎNVĂȚATURA ?

— Iaca, eu n-am știut e-am învățat la școală, spune moș Gheorghe luindu-mă la vale.

— Rizi, moș Gheorghe zic eu prefăcîndu-mă supărat. Dar ai să vezi, eu am să-ți arăt că ai învățat la școală ba încă ai învățat mai multă vreme decît mine (...)

Moș Gheorghe îi incurcă și-i minună cum se uită el la mine cu milă ! Mie îmi pare că-i vine în minte vorba ceea : „S-a smintit de învățatură !“ El chiar se teme să mai zică ceva ca să nu mai spun cine știe ce năzbitie.

— Pune mina pe foc, moș Gheorghe zic eu, arătîndu-i gura sobei plină de jeratic. El rămîne inlemnit. Apoi căutînd speriat în ochii mei începe :

— Ia să lăsăm, nepoate, flecurile astea ! Hai să vorbim mai bine de-ale noastre.

— Eu nu glumesc, moș Gheorghe, spun eu fără să rid.

— Da' ce, mă socotești în doaga copiilor ?

— Copiii de ce pun mina pe foc, moș Gheorghe ?

— Pentru că ei nu știu ! Iacă de ce ! Ei nu știu că frige...

— Dar dumneata, de unde știi că frige ?

— Pentru că am încercat.

— Dar dacă nu cerai, știai ?

— Apoi de unde să știu.

— Vasăzică așa, moș Gheorghe ; noi am cercat și ne-am încredințat că focul frige și de aceea ne ferim să ne atingem de el... Am învățat noi ceva de la foc ?

— Am învățat că dacă pui mina pe el te frige.

— Cum am învățat ?

— Am cercat.

— Vasăzică învățatura nu-i alta ceva decît o cercetare, o încredințare, o deprindere. Așa-i, moș Gheorghe ?

ALBINA din primul an de apariție

arctida

Încă o enigmă geografică

Enigma Arctidei va deveni poate la fel de populară cu aceea a legendarei Atlantida. Ipoteza potrivit căreia cu zece de milenii în urmă au existat verigi mari de munți deasupra nivelului apei în Oceanul Inghetată de Nord a fost fundamentată de savantul sovietic Iakov Gakel (1900—1965). În vasta moștenire științifică pe care a lăsat-o acesta s-au descoperit părți dintr-o lucrare necunoscută a sa despre Arctida.

După părerea lui Gakel, într-un trecut îndepărtat, lanțurile submarine de munți „Lomonosov” și „Mendeleev” se înălțau deasupra nivelului oceanului. Acest argument, afirmă savantul, este confirmat de formele reliefului și de particularitățile componenței ramifica-

țiilor. Este grăitor faptul că pe lângă lanțul „Lomonosov” trece o zonă de epicentre seismice și că s-au fixat fenomene de „vulcanism tânăr”.

Oamenii de știință de diferite specialități s-au pronunțat în favoarea ipotezei că Arctida ar fi existat. Analizând diferitele forme ale faunei din adâncurile bazinului polar, hidrobiologul Evpraxia Gureanova a ajuns la concluzia că în trecut a existat o barieră care împiedica schimbul biologic dintre părțile pacifice și atlantice ale bazinului.

Cunoscutul biolog Alexandr Tolmăciiov explică asemănarea dintre Taimir și arhipelagul canadian prin existența în trecut a unui „pod transarctic”. După părerea lui, peste acest „pod” se

făcea migrațiunea plantelor între cele două vaste regiuni polare.

Unii ornitologi cred că itinerariile sezoniere, irațional de lungi, străbătute de păsările călătoare s-ar putea explica prin caracterul tradițional al acestor drumuri care treceau în trecut pe lângă porțiuni de uscat sau pe lângă țărnelor.

Folosind materialele lui Gakel, un grup de colaboratori ai Institutului arctic și antarctic din Leningrad au elaborat o lucrare despre Arctida, ce urmează să fie publicată într-o culegere închinată memoriei acestui popular cercetător care în 1948 s-a născut printre primii descoperitori al lanțului de munți „Lomonosov”.

Din zootehnie

...dacă găinilor li se administrează în rația de hrană drojdie furajeră în proporție de 5—6 la sută și 8—10 la sută făină integrală de soia, se obțin ouă mari, în special la începutul ouatului? Aceasta, bineînțeles, respectându-se indicațiile privind puterea calorică a hranei.

...malțul — materie primă de bază din care se fabrică berea — conține aceleași vitamine ca și laptele de vacă? Dacă în hrana vițeilor se folosește lapte de malț, special fabricat în acest scop, vițeii iau zilnic în greutate între 600—700 de grame, adică cu 10—15 la sută mai mult decât dacă ar fi hrăniți cu lapte matern. În același timp, se economisesc circa 500 de litri de lapte de la fiecare vacă, aceasta constituind cantitatea de lapte consumat de vițel în perioada alăptării.

...vițeii se anemiează dacă sînt hrăniți multă vreme cu lapte integral sau cu vreun înlocuitor al acestuia? Pentru ca anemia să fie preîntîmpinată, în a 7-a, a 14-a și a 21-a zi din viață, acestora trebuie să li se administreze, prin injecții intramusculare, cite 500 mg. fier.

...dacă junincile ajunse la vîrsta gonitului primesc sub formă de granule amestec furajer conținînd 70 la sută paie de orz măcinate și 30 la sută concentrate cresc în greutate cu 200—400 grame pe zi? În schimb vacilor cu lapte trebuie să li se dea paie de orz nemăcinate, deoarece astfel le scade procentul de grăsime al laptelui.

...compuşii chimici cei mai siguri care conțin fosfor și se asimilează ușor în hrana animalelor îi constituie fosfatul de calciu? Datorită lipsei de fosfor în organism, spre sfîrșitul perioadei de lactație sau imediat după aceasta, la scroafe se observă uneori paralizia părții posterioare a corpului care poate fi preîntîmpinată prin folosirea în hrană a fosfatului de calciu.

ȘTIATI CĂ?...

POȘTAȘ ORIGINAL

Țăranul iugoslav Bandel Evici și fiul său, Momir, au un poștaș propriu și original... o pisică. Momir paște vitele pe pantele munților, la o depărtare de 8 km de casă. (Înd tatăl lui vrea să-i comunice ceva, el scrie un bilet pe care-l leagă de gîtul pisicii și aceasta pornește la mare grabă să-l ducă. Evici primește pe aceeași cale răspunsul.

sfatul medicului

Crizele de ulcer, primăvara

Printre bolile care produc unele crize de primăvară este și boala ulceroasă (ulcerul stomacal și duodenal). Este o boală mai curioasă, pentru că pune pe bolnav în criză primăvara și toamna. Vara și iarna se liniștește.

Schimbarea anotimpului și a caracteristicilor climatice are o mare influență asupra organismului și desigur și asupra secrețiilor stomacale. Astfel se explică de ce apar crizele dureroase ale bolnavilor de ulcer, care după o perioadă bună de liniște, dacă sucului stomacal îi crește concentrația de acid clorhidric, apare o redeschidere a suferinței. Bolnavul are dureri la stomac, arsuri, grețuri, stare generală rea, slăbește în greutate.

Bolnavilor care știu că suferă de ulcer stomacal sau duodenal le recomandăm ca în astfel de împrejurări să treacă la regimul de viață indicat în boala lor.

Este obligatorie respectarea orelor de odihnă, a orelor de masă și evitarea eforturilor fizice. Vor căuta să aibă 4—5 mese pe zi, cantitativ mai reduse dar îndea-juns pentru ca stomacul să nu fie gol. Deci o masă la 3—4 ore. Conținutul mesei, mai bine zis regimul alimentar, nu trebuie să cuprindă lucruri excitante sau iritante ale secrețiilor mucoasei stomacului. Sînt interzise murăturile, acriturile, muștarul, ardeiul, piperul, hreanul. Suprimarea fumatului și a tuturilor felurilor de băuturi alcoolice este obligatorie în astfel de crize. Nu sînt permise nici mîncărurile cu sosuri, grăsimile, tocăturile, varza, mazărea, fasolea, fructele crude. Și unele medicamente care ar fi folositoare pentru cu totul alte boli, sînt de asemenea interzise bolnavilor de ulcer. Iată, de exemplu, vitamina C și aspirina sînt medicamente pe care mulți oameni le întrebunțează fără prescripția medicilor, însă acestea sînt dăunătoare în stările de ulcer.

Cel mai prețios aliment în regimul bolnavului de ulcer în criză este laptele dulce, în cantitate mare, cel puțin un litru pe zi. Carnea de vită fiartă sau friptă la grătar este foarte bună, dar cea mai suportată de stomac este sub formă de perișoare fierte, la care se poate pune puțină smîntînă. Brînză proaspătă de vacă, puțină smîntînă, după cum și legumele și fructele fierte (însă în afară de acelea pe care le-am spus că sînt interzise) sînt de asemenea indicate. Pîinea prăjită este forma cea mai bună.

În afară de regimul alimentar se mai recomandă în astfel de perioade și medicamente folositoare ca Ulcerotratul tablete, din care se vor lua cite două după mesele principale, în total șase într-o zi.

Respectarea sfaturilor date de noi vor ajuta pe cei în suferință pentru a trece cu bine criza de primăvară și, mai mult, dacă aceste ulcere au devenit cronice, pot chiar ajuta la vindecarea totală.

Dr. EUGEN ȘERBANESCU

DIN OBICEIURILE POPOARELOR

Căsătorie ciudată

Un alai vesel. În frunte, lăutarii. Mireasa, gătită, pășeste cu înfățișarea serioasă și plină de sentimentul propriei sale demnități. În trecut fie zis, ea numără zece ani. Vesmintul ei împodobit a fost luat cu împrumut, căci ea trebuie să fie frumoasă ca în pevesti. Alaiul s-a oprit în fața „mirelui”. Știți cine e? Un copac cu care fata va incheia o căsătorie simbolică. Ea depune la rădăcinile copacului fructe pe care le aduce la jertfă, iar apoi, ingenunchind, jură credință stăpînului ei, întărindu-și jurămîntul printr-un sărut depus pe trunchiul de copac.

„Căsătoria cu copacul” este un străvechi obicei al nepalezilor. Cu multe secole în urmă, în Nepal soția era considerată proprietate a soțului. Dacă se întâmpla ca el să moară, nevasta era arsă pe rug alături de cadavru soțului. Cu timpul, această tradiție crudă a fost înlocuită cu un ritual simbolic. Cu mult înainte de mărițiș, la vîrsta de 8—15 ani, fetele sînt căsătorite cu copaci. Apoi, chiar dacă soțul lor mor, nevasta nu mai este amenințată. Căci ea este nu numai văduva defunctului, ci și soția copacului care trăiește.

Reintoarcere la cuib.

DE ICI DE COLO

Asemenea oameni-barometru se întîlnesc cel mai frecvent în țările vest-africane — Togo, Ghana și Dahomey. Sensibilitatea lor la schimbarea timpului este urmasul unei boli ereditare. Hemoglobina din globulele lor roșii este mai puțin solubilă decît la ceilalți oameni. Înaintea unei perioade ploioase, presiunea va-

Fumatul și microbii

La Boston (S.U.A.) s-au făcut o serie de experiențe pentru a studia influența globulelor albe din sînge asupra microbilor și viteza cu care ele distrug unele specii de bacterii mai ales stafilococi. Apoi, aceleași experiențe au fost repetate în prezența fumului de țigară. S-a constatat că, capacitatea de distrugere a globulelor albe a scăzut considerabil, iar la o cantitate mai mare de fum ea dispăre complet.

Oamenii-barometru

Aproximativ 7 la sută din totalul negrilor americani au darul neobișnuit de a prevedea dacă vine timp frumos sau ploios.

porilor de apă din aer crește cu 30 la sută, iar presiunea atmosferică scade. Ca urmare, hemoglobina oamenilor-barometru deformează globulele roșii, care încep să circule cu mult mai greu prin vasele sanguine. Apare o durere caracteristică, care permite persoanelor respective să prevadă, aproape fără greș, că timpul se va schimba.

magazin

ALBINA

magazin

ALBINA NUMARUL 1007 PAGINA A 6-A

CIFRE, FAPTE, REALIZĂRI

În anii celui de-al cincilea cincinal (1966-1970), capacitățile de producție din principalele ramuri industriale urmează să fie dublate. Vor lucra cu capacități deplină gigantul metalurgiei ferose — Combinatul de la Kremikovți, Complexul pentru elaborarea cuprului „Medet”, combinatele pentru prelucrarea fierului de la Burgas și Pleven, Combinatul chimic de la Ciren, Uzinele de automobile „Sumen” și „Loveci”, Uzina de tractoare din Karlovo, puternicele centrale electrice „Varna” și „Marița-3”. Se vor construi noi combinate chimice, uzine constructoare de mașini ș.a.

Pe cursul râului Kamcia din vestul Bulgariei care atunci când se revarsă produce mari pagube materiale, s-au construit două lacuri de acumulare și urmează să înceapă construirea unui al treilea lac, cu o capacitate de aproximativ 330 milioane metri cubi de apă. Acesta va apăra de inundații 10 000 ha de pământ arabil și păduri și va asigura apa necesară pentru irigarea a 50 000 ha.

În ultimii 20 de ani, în R.P. Bulgaria au fost amenajate 24 lacuri de acumulare, cu 3,6 miliarde metri cubi de apă care pun în funcțiune 29 de hidrocentrale. Producția medie anuală de energie electrică a acestora este de 2 miliarde kwh. Toate aceste construcții hidrotehnice contribuie la irigarea a peste 900 000 ha pământ arabil.

Tinăra industrie chimică a R.P. Bulgaria a cunoscut în ultimii ani un avânt deosebit. Bulgaria produce anual 354 000 tone de îngrășăminte minerale, dintre care 260 000 tone azotoase și 94 000 tone fosfatice. În cursul celui de-al 5-lea plan cincinal volumul producției de îngrășăminte minerale va crește de trei ori. Până în anul 1970 producția de îngrășăminte minerale va ajunge la 934 000 tone, dintre care 607 000 tone azotoase și 327 000 tone fosfatice. În acest scop, se vor construi noi fabrici de îngrășăminte și va fi sporită producția celor existente. În apropiere de Vrața se construiește un mare combinat chimic, care va produce mai multe îngrășăminte azotoase decât fabricile din Dimitrovgrad și Stara Zagora laolaltă.

În ultimii ani, radioelectronica a cunoscut o mare dezvoltare. Ea devine treptat o ramură de bază a industriei bulgare. Astfel, tranzistorii sînt utilizați la fabricarea aparatelor de radio, radiotelefoanelor, televizoarelor

și aparatelor de amplificare. Industria radioelectronică își lărgeste continuu nomenclatura. În curînd, ea va începe să producă utilaj pentru comunicații telefonice automate interurbane.

În raport cu perioada 1932-1938, în 1965, producția agricolă a Bulgariei a fost de aproape două ori mai mare deși condițiile climatice nu au fost favorabile pentru unele culturi. În anii puterii populare, baza tehnico-materială a agriculturii bulgare s-a întărit, a crescut gradul de mecanizare și chimizare, s-a îmbunătățit structura producției agricole și organizarea muncii. Gospodăriile agricole de stat și cooperatiste dispun de 69 000 de tractoare convenționale față de numai 40 200 în 1960, 6 700 de combine, față de 3 200 în 1960, și multe alte mașini agricole. Anul acesta vor fi aplicate în medie 86 kg de îngrășăminte chimice la hectar, față de 32 kg — în 1960. S-au creat condiții pentru irigarea a 19 la sută din terenurile cultivate.

Comparativ cu perioada dinaintea ultimului război mondial, cînd în mediul rural al țării existau patru spitale cu 75 paturi, acum numărul lor a ajuns la aproape 160 cu peste 2 500 paturi; de la o singură casă de naștere s-a ajuns la aproape 1 100; a crescut numărul creșelor. Lucrătorii din G.A.S. și S.M.T. folosesc o rețea largă de case de odihnă și tratament. Pentru cooperatorii agricoli s-a creat o direcție în Ministerul Agriculturii care are sarcina principală să asigure odihnă și tratament. Acum, jăranii cooperatori dispun de 10 sanatorii balneologice și 19 case de odihnă.

Cu fonduri de stat și prin contribuția cetățenilor, satele sînt într-o continuă înnoire. În perioada 1945-1965, la sate s-au construit 645 000 de locuințe. În timp ce în perioada stăpînirii burgheze erau electrificate parțial 365 sate, după două decenii de putere populară, numărul satelor electrificate a ajuns 4 665; în aceeași perioadă, numărul satelor alimentate cu apă a crescut de la 951 la 2 710. În ultimii cîțiva ani, s-au construit zeci de institute de cercetări științifice, institute de proiectări, strîns legate de problemele economiei naționale. Numai anul acesta, statul a alocat 10 milioane de leva pentru lărgirea bazei tehnico-materiale a institutelor, pentru înzestrarea lor cu aparatura necesară.

Iată ce ne spune participantul Ștefănescu Romeo din București, câștigătorul unui autoturism „RENAULT 10 MAJOR” la Loz în plic: „Eu nu las să treacă o zi fără să trag măcar un loz. Așa am făcut, și primul bilet pe care l-am scos de pe șir a venit eu autoturismul pe care îl vedeți”.

Nu uitați să jucați la Loz în plic.

BUNA ECONOMIE,

Casa de Economii și Consemnațiuni acordă tuturor depunătorilor care își păstrează banii pe librete de economii, obligațiuni CEC etc., numeroase avantaje. Astfel:

- sumele depuse sporesc prin dobinzi și câștiguri;
- depunerile și restituirile se efectuează imediat la cerere;
- se păstrează cu strictețe secretul privind numele depunătorului și operațiunile efectuate;
- statul garantează economiile păstrate la CEC;
- depunerile, dobînzile și câștigurile sînt scutite de orice fel de impozite și taxe.

CARBOSIN
COPȘA-MICĂ TEL.170
REG. BRAȘOV

NEGRU DE FUM Semiactiv P. 500

NEGRU DE FUM - PRODUCERE: ACTIV CARBONET

NEGRU DE FUM DE CONTACT.

STIPLEX, ACID FORMIC

ACID OXALIC ANTIRUGIN.

Reumatici și suferinzi de dureri articulare, aplicați pe locul dureros „Compresa termogenă” care alină durerile de mijloc, sciatică și lumbago, prin acțiunea revulsivă și căldura profundă pe care le provoacă. Respectați modul de întrebuintare. Un pachet costă 5,40 lei. De vânzare la farmacii, drogherii și puncte farmaceutice din țară

POLITICOSUL

Gheorghe Stoica din comuna Brezoaele este de o politețe, am spune, fără pereche. Dacă are de așteptat la vreun rind, el nu se grăbește niciodată, nu împinge pe nimeni cu coatele, ca s-o ia înainte. Dimpotrivă, cedează locul celor din spate.

— Pofțiți, vă rog, avansați, eu nu mă grăbesc, eu pot să mai aștept.

Politicosul nevoie mare, ce să-i faci! Așa a procedat și când a fost trimis cu căruța la gara Ghergani ca să aducă cartofi de sămânță pentru cooperativa agricolă. Patruzeci de căruțași își așteptau rindul la rampă și pe toți îi poțea Stoica, potrivit bunului său obicei, să i-o ia înainte.

— Pofțiți, vă rog, eu mai pot aștepta, o să încerc după dumneavoastră.

Când s-a format convoiul de căruțe, a stăruit din nou:

— Nu, nu, vă rog frumos, pe mine lăsați-mă la urmă, nu vreau să se spună că mă vir înaintea altora.

Și politicosul din fire, a rămas la coada convoiului.

Pe drum, ceilalți căruțași au observat că Stoica a dispărut cu căruța cu tot. Parcă intrase în pământ.

— Unde-o fi, ce s-a întâmplat? întrebau oamenii îngrijorați.

— Poate că a răstăcit drumul, și-a dat cineva cu părerea.

— Un om atât de politicos ca el! Nu-l putem lăsa de izbeliște! Trebuie să-l căutăm!

Misterul s-a lămurit: politicosul făcuse un ocol, o luase pe un drum greșit.

— N-ai pățit nimic? Ești teafăr, întreg?

— Fiți pe pace, sint nevătămat.

Numai încărcătura se vătămase. Numărul sacilor cu cartofi scăzuse cu mult.

— I-o fi pierdut pe drum, să-l căutăm, au hotărât oamenii.

— Nu, nu-i nevoie, nu vreau să vă pierdeți timpul pentru mine, s-a rugat politicosul.

Dar ceilalți nu s-au lăsat. Și ei știau să fie politicoși. Sacii lipsă i-au găsit chiar acasă la Gheorghe Stoica. Pe acolo făcuse el ocolul.

Pentru furt din avutul obștesc, politicosul a fost chemat în fața justiției. Procesul s-a judecat la căminul cultural din Brezoaele. Au venit toți sătenii. Nu puteau să lipsească. Ar fi fost nepoliticos din partea lor.

N. CULCEA

Zimbiți, vă rog, dacă puteți!

Iată cum se transportă piinea pe distanța de 2 km, pe șoseaua plină de praf, de la cooperativa de consum Ciolpani, la centrul de piine unde va fi distribuită consumatorilor. Dacă tovarășii producători nu au o prelată cu care să o acopere, îi sfătuim să-și procure niște aspiratoare de praf!!!

Foto: PETRE LĂZĂRESCU

La școlile din comunele Poiana și Sabăreni, elevii lucrează la ora de practică frumoasă cosmetică națională pentru echipele artistice ale căminului cultural.

— Bine, dar ce motiv ai ca să copiezi după Mărluca?
— Un motiv de costum național foarte frumos, tovarășă profesor!.

Desen de T. PALL

UN ELEMENT CARE PROMITE

De când mă știu am apreciat modestia. Acesta este și motivul pentru care o admir pe învățătoarea Maria Tudose din comuna Colacu. Timp de doi ani, fără să se laude, a urmat la școala populară de artă cursurile de coregrafie, secția fără frecvență. Nimeni n-a auzit-o protestând când a fost trimisă la școală și nici dușmanii ei, dacă i-ar avea, nu ar pu-

tea pretinde că s-a ridicat împotriva faptului că e nevoită să stea la oraș în perioada examenelor. Dimpotrivă, a învățat și și-a dat toate examenele.

De ce a fost trimisă tocmai ea la cursurile de coregrafie? Hai să nu fim invidioși! Adevărul este că merita. Este un element tânăr, care promite. Și a promis mereu că va deveni instructora echipei de dansuri a căminului cultural. Dar nu l se putea cere să instruiască echipa atîta timp cît nu este calificată. Nu e Maria Tudose omul care să facă o treabă de mintuială.

Poate că altcineva în locul ei ar fi încercat să se afirme dînd indicații dansatorilor, cu aerul că le știe pe toate. Ea însă a spus de la început: „Pînă nu termin școala populară de artă, pînă nu o să fiu stăpînă pe toate regulile dansului popular, nu apar în fața echipei”. Și s-a ținut de cuvînt.

Iată că a sosit și clipa absolvirii școlii. Toți se așteptau ca Maria Tudose să vină la căminul cultural și să înceapă pregătirea unei suite de dansuri. Dar ea n-a vrut să se laude cu cunoștințele acumulate. Dînd dovadă, mai departe, de o rară modestie, a lăsat-o pe învățătoarea Maria Boescu să instruiască echipa de dansuri.

— Eu am urmat cursurile, și-a spus Maria Tudose. De ce să n-o las pe colega mea, care n-a avut fericirea de a fi trimisă la școala populară de artă, să aibă totuși o mulțumire sufletească?

Observați ce caracter! Și nu dă nici măcar o indicație cu privire la montarea unui dans ca să nu-și jignească colega. Nu v-am spus că e modestă?

Să nu încercați să vă puneți iarăși întrebarea: „De ce a fost trimisă tocmai ea la școala populară?” Vă repet — este un element tânăr care promite. Regretabil e că alții au crezut-o.

ANDREI CROITORU

UN NOU CONCURS CUPREMII ÎN OBIECTE

Datorită succesului de care s-a bucurat concursul „Care sint greșelile”, ale cărui rezultate le vom publica în numărul viitor, și pentru a satisface dorința manifestată de numeroși cititori, revista Albina organizează un nou concurs.

Începînd cu numărul din 27 aprilie vor apărea 10 desene ilustrînd PROVERBE ȘI ZICĂTORI pe care concurenții sint invitați să le ghicească.

Cele 10 răspunsuri, însoțite în mod obligatoriu de cele 10 cupoane de participare, trebuie trimise toate împreună pînă la data de 10 iulie (data poștei).

Concursul este dotat cu următoarele premii:

Premiul I — un ceas deșteptător
Premiul II — un stilou
Două premii III — cite un album de fotografii.

În cazul că vor fi mai mulți concurenți cu același număr de răspunsuri exacte, se va efectua o tragere la sorți.

Lauda feciorilor

Baba Petra Ispas din Ciolpani se infățișează la comisia de împăciuire.

— Ce-i, mamă Petro? intră...ă președintele comisiei

— Ce să fie, maică, ia, venit și eu să-mi laud feciorii, pe Aurel și pe Ghiță

— Să-ți trăiască amindoi, dar la comisia de împăciuire se vine îndobște cu reclamații, nu cu laude

— Eu îi laud, maică. Sint oameni în toată firea, fiecare gospodar la casa lui și fiecare cu grijă pentru mama care i-a făcut și i-a crescut. Toată ziua se gîndesc la mine, vorbesc despre mine, unde să stau, ce să mînc, cite și mai cite Aurel zice: „La mine nu e bine să stea, că am casa cu fața spre miazănoapte și-i cam umezeală pentru o bătrînă de șaptezeci de ani, pe deasupra și infirmă”. „Ba mai nimerit e să stea la tine, zice Ghiță, fiindcă eu am casa cu fața spre miazăzi și, de prea mult soare, bătrîna ar putea să facă insolatie”.

„Nevastă-ta gătește mai bine decît a mea, îi spune Aurel lui Ghiță, și de aceea socot că mamei i-ar prii să mînce la voi”. „De unde-ai mai scos-o și pe asta, i-o întoarce Ghiță, că la voi acasă se mîncă mult mai bine decît la noi”.

— Și care-i de fapt adevărul? întrebă președintele.

— Nu știu, maică, fiindcă feciorii n-au ajuns la o înțelegere și nu mi-au mai dat să mînc. Bag seama că din prea multă grijă. De-aia, cum spuneam, venii să-i laud

Drept aceea, președintele comisiei de împăciuire din Ciolpani a inaugurat „Dosarul nr. 1 Laude”. Il popularizăm și noi. Nu de alta, dar cei doi laudați merită a fi cunoscuți de toată lumea.

N. VLAHU

ARGUMENTE TARI

Nu se știe precis dacă discuția a avut loc în curtea sau în clădirea sediului cooperativei agricole. Dar, important nu este locul...

— Ar trebui să dăm din fondul social-cultural cota alocată pentru sport. Fotbaliștii joacă desculți, volebaliștii fără minge...

— Mai bine, cu banii ăștia, să se ducă tovarășul contabil pînă la oraș.

— Ce legătură are cu sportul?

— Are! Atunci cînd mergi înseamnă că faci turism, iar turismul este un sport. Sau poate că ești împotriva O.N.T.-ului?

— Nici gînd, ziceam numai că fondurile pentru sport...

— Le-am folosi mai bine la repararea gardului.

— Care-i sportul?

— Este! Că atunci cînd repari folosești ciocanul, iar aruncarea ciocanului este un sport. Noi însă nu-l aruncăm, pentru că avem nevoie de el la repararea gardului de la ferma. Sau poate că ești împotriva sectorului zootehnic?

— Vai de mine! Ziceam numai că...

— Putem cumpăra cu acești bani, niște ouă.

— Ouă?

— Da, ouă. Ele vor face găini, iar găinile — ouă care la rindul lor... Sau poate că ești împotriva dezvoltării averii obștești?

Vreți totuși să știți unde a putut avea loc o asemenea discuție? Vreau să vă asigur că în nici un caz la C.A.P. Bildana. Și asta pentru simplul fapt că acolo nu s-a spus niciodată că din banii alocați sportului să fie trimis contabilul la oraș, să se repare gardul ori să se cumpere ouă. Nu, acolo s-au folosit pentru construirea unor podețe.

Sau poate că e cineva împotriva podețelor? Care e ăla? Să ridice mina!

G. POPESCU